

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησία.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

12 Μαρτίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
Θ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ

Θ. Φαρμακίδου

Παραθέτοντες τὴν πανομοιότυπον ὑπογραφήν τοῦ αἰδιόμου Θ. Φαρμακίδου ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ὅσα ἐν ὀλίγοις μὲν ἀλλὰ ἐμφαντικῶς ἔγραψέ ποτέ τις περὶ αὐτοῦ « Ἀγωνιστὴς ἐλέγετο, διηγεῖται που ὁ κ. Ν. Δραγούμης, ὁ προθύμως ἀπροφασίστως καὶ ἀφιλοκερδῶς ὑπηρετῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος, ὁ ἀγογγύστως ὑποβάλλων ἑαυτὸν εἰς πᾶσαν κακουχίαν, ὁ πεινῶν, ὁ γυμνητεύων, ὁ εἰς ὄρη καὶ σπήλαια περιπλανώμενος, ὁ φειδόμενος τῶν δημοσίων, ὁ μὴ ἀποθλέπων εἰς τίτλους, θαυμοὺς, παράσημα ἢ ἄλλας τιμὰς, ὁ δυνάμενος νὰ ζήσῃ ἐν εὐπαθείᾳ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅμως προτιμῶν νὰ δεינוπαθῇ ἐν αὐτῇ, ἐνὶ λόγῳ ὁ τιθέμενος ὑπεράνω τοῦ ἰδίου συμφέροντος τὸ κοινὸν καὶ ἀποθνήσκων ὑπὲρ πατρίδος. Τοιοῦτος ὑπῆρξε καὶ ὁ Φαρμακίδης ὅστις, μεταβὰς τῷ 1824 εἰς Κέρκυραν κατ' ἐπίμονον αἵτησιν τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Ἀκαδημίας ὅπως διδάξῃ θεολογίαν, δὲν ἐβράδυνεν εἰ καὶ πενέστατος νὰ παραιτηθῇ καὶ μισθὸν καὶ ἀναπίψεις καὶ ἐπανελθὼν νὰ συνταλαιπωρηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων. « Διὰ νὰ κάμω τὰ ἐξῆδά μου, ἐπέστειλε πρὸς τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ μὲν Ἰουνίῳ 1825, ἠναγκάσθη νὰ θάλω ἐνέχυρον τὰ βιβλία μου, τὰ ὅποια, ἂν εἰς τὴν διορίαν δὲν ἤμπορέσω νὰ πληρώσω, θέλουσι πωληθῇ καὶ τὸ ὅποιον μὲ λυπεῖ. Ὑπομονή! Διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος ὑποφέρω καὶ ἄλλα λυπηρότερα. Ἡμποροῦσα νὰ καθίσω ἐδῶ καὶ ἐπὶ ζωῆς μου νὰ λαμβάνω τὰ ἐξήκοντα τάλληρα κατὰ μῆνα' ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤμποροῦσα νὰ εἶμαι χωρισμένος, καὶ μὲ τὴν ψυχὴν μου μὲν νὰ εἶμαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὸ σῶμα δὲ εἰς τὴν Κέρκυραν, καὶ νὰ ἀνησυχῶ ἀδιακόπως, ὑπάγω ὅπου χρεωστῆί πᾶς Ἕλληνας νὰ ὑπάγῃ. » Τοιαῦτα ἐσκέπτοντο καὶ τοιαῦτα ἐπραττον οἱ ἀληθεῖς ἀγωνισταί. Πολλοὶ τούτων ὑπάρξαντες εὐποροὶ ἢ καὶ πλούσιοι πρὸ τοῦ ἀγῶνος ἀπέθανον πένητες μετ' αὐτὸν, ἴσως δὲ πένητες θὰ καταλύσωσι τὸν βίον οἱ εὐάριθμοι ἐπιζῶντες. »

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΦΩΤΙΣΜΕΝΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ ἔΘΝΟΥΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Prévost-Paradol.]

Τὸ ἔθνος σύγκειται ἐκ πληθούς μεγάλης ἀνθρώπων, ὑπὸ τὸν αὐτὸν νόμον συνηνωμένων καὶ εἰς κοινὸν μέλλον ἀφωσιωμένων, ἐν τῇ γεωργίᾳ δὲ, ἐν τῇ ἐμπορίᾳ καὶ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἐκζητούντων τὰ πρὸς θεραπείαν τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν. Ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου, τοῦ πρὸς τὴν γῆν κύπτοντος, εἰς τὸ ἐργάζεσθαι εἰθισμένου, κατεγοητευμένου ἐξ εὐημερίας ἐσαι ἐπικαίρου, μικρὸς τις ἀριθμὸς ἀνθρώπων, εὐτυχησάντων νὰ ἔχωσιν ἀρχοῦσαν ἄνεσιν, ὅπως ὦσιν ὄντως ἄνθρωποι, γινώσκει καὶ ἄλλας ἢ τὰς τοῦ σώματος ἀνάγκας, εὐημερίαν διάφορον τῆς παρὰ τοῦ πλήθους φθονουμένης, πῶθους καὶ ἠδονᾶς, παρὰ τούτῳ ἀγνώστους.

Παρὰ τῇ ἐπιλέκτῳ φυλῇ ταύτῃ, αἱ λέξεις τῆς δικαιοσύνης, τῆς προόδου, τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας, σημαίνουσί τι. Ἴνα οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εὐδαιμονῶσι, δὲν ἀρκεῖ αὐτοῖς νὰ ἐργάζωνται τὰ ἐργοστάσια καὶ ὁ καιρὸς νὰ ἦναι εὐμενῆς εἰς τοὺς κερποὺς τῆς γῆς· δὲν κομψάζουσιν ἀνεπιφυλάκτως, ἐὰν μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων, δημογλώσσων αὐτοῖς, ἐφόνευσε μέγαν ἀριθμὸν ἀλλογλώσσων· ἐπὶ τέλει δὲν κρίνουσιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθεροι, διότι ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ μεταβιῶσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ν' ἀγοράζωσι καὶ νὰ πωλῶσι, νὰ γελοῦσι καὶ νὰ μεθύσκωνται. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ὧν ὁ παράδοξος βίος ἐσκαί ἐγένετο σκάνδαλον τοῖς ἀγροίκους, ἀπαρτίζουσι τὸν περιορισμένον κόσμον αὐτὸν, τὸν καλούμενον πεφωτισμένην τάξιν τοῦ ἔθνους.

Ὁ κόσμος οὗτος εἶναι στενὸς ἀναμφιβόλως, ἀλλὰ πλήρης αἴγλης καὶ φωτός, ὁ μόνος δὲ δύναται νὰ κατοικήσωσιν οἱ ἅπαξ αὐτὸν γνωρίσαντες. Ἐν τούτῳ, καὶ ἐν τούτῳ μόνῳ, ἡ ἀνθρωπότης σύνοιδεν ἑαυτὴν, κατοπτρίζεται καὶ θαυμάζει ἑαυτὴν ἀκμάζουσαν, καὶ χαίρει ἐπὶ τῇ καλλονῇ αὐτῆς. Ἡ πτέρις εἶναι φυτὸν ἔρπον ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν· ἀλλ' ἐν τῇ Ἀμερικῇ φύεται εἰς δένδρον μέγα. Οὕτω καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος, πανταχοῦ καταδεδεικασμένον εἰς σκληρὰ ἔργα, καὶ περιεκλεισμένον ἐν ὑλικαῖς ἀπολαύσεσι, παρμεμορφωμένον ἐν τῷ σώματι καὶ ἠκρωτηριασμένον τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ἀναπτύσσεται τέλος ἐν τῷ μικρῷ κόσμῳ τούτῳ, προ-